

Κείμενο

Ο ελεύθερος χρόνος, στο σύγχρονο κόσμο, αποτελεί σοβαρό και χαρακτηριστικό στοιχείο του βιοτικού επιπέδου μιας κοινωνίας, μικρής ή μεγάλης, αλλά και στοιχείο ατομικής συγκρότησης και ολοκλήρωσης κάθε ατόμου. Η αξία του έγινε νωρίς κατανοητή και γι' αυτό νομιμοποιήθηκε με τη συνθήκη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που υπογράφηκε στη Ρώμη το 1945. Εκεί λοιπόν, προβλέπεται οκτάωρο εργασίας, οκτάωρο ελεύθερου χρόνου, οκτάωρο ύπνου. Μπορούμε, λοιπόν, να τον θεωρήσουμε αγαθό, κύριας σημασίας για τον άνθρωπο και σοβαρό παράγοντα πολιτισμού.

Ο χρόνος, έξω και πέρα από την εργασία του συνόλου των μελών των κοινωνιών, απασχόλησε πολλούς αντιπροσώπους διαφόρων επιστημών, οι οποίοι ήθελαν να καταγράψουν συνολικές συμπεριφορές των ανθρώπων, τις οικονομικές επιπτώσεις αυτών των συμπεριφορών, τις πολιτισμικές δραστηριότητες και τις πολιτικές ταυτότητες των λαών γενικότερα, σε επίπεδο νεολαίας, μεσηλικών, υπερηλικών, σε επίπεδο επιστημόνων, ανθρώπων μέσης εκπαίδευσης και απλών πολιτών, σε επίπεδο ανδρών, γυναικών, αγοριών και κοριτσιών.

Τα αποτελέσματα της έρευνας δεν κολακεύουν τον ελεύθερο χρόνο, ως αγαθό κύριας σημασίας και σοβαρό πολιτισμικό παράγοντα, αφού οι περισσότεροι των ανθρώπων τον δαπανούν σε ψυχαγωγία και ειδικότερα σε μεταμεσονύχτιες απολαύσεις. Μεγάλο μέρος των ανθρώπων τον δαπανά καθ' όλη την εβδομάδα στις κερκίδες των σταδίων, παρακολουθώντας τα αθλητικά δρώμενα και οι λιγότεροι τον αφιερώνουν σε γνήσια ψυχαγωγία, σε άθληση και απόλαυσή του, με την ψυχή τους. Αξιοπαρατήρητη είναι και η μη διαφοροποίηση των φύλων.

Υπάρχουν και οι λίγοι, οι οποίοι πράγματι δημιουργούν το δικό τους «είναι», μέσα στον ελεύθερο χρόνο τους και το βγάζουν προς τα έξω. Κάνουν τέχνη, ποίηση, μουσική, λογοτεχνία, θέατρο, ζωγραφική και διασώζουν την πολιτισμική πορεία της κοινωνίας. Αυτοί αναζητούν την αναγέννησή τους με την ενασχόλησή τους με τα πράγματα και θέ-

τούν την δική τους σφραγίδα στις σχέσεις τους με τον στενότερο κοινωνικό περίγυρο. Ευρίσκουν τι τους πρέπει και πώς μπορούν να το πλησιάσουν.

Αυτοί οι λίγοι είναι άριστοι συνεργάτες των άλλων εργαζομένων στο χώρο της εργασίας τους. Αναγνωρίζουν τον άλλο και του συμπαρίστανται στις δυσκολίες που θα συναντήσει στο αντικείμενό του. Είναι έξω από εκνευρισμούς και ιδιοτέλειες, ίντριγκες και προσποιήσεις, γιατί γνωρίζουν ότι έχουν σοβαρότερη αιτία ζωής, από τις φθορές της εργασίας. Αρνούνται να κάνουν την εργασία αυτοσκοπό, που θα τους εγκλωβίσει τη ζωή, τις χαρές της ζωής, τις απολαύσεις της υγείας, της παιδείας, της τέχνης, του πολιτισμού.

Ο ελεύθερος χρόνος, από όλους κατατέθηκε αυτό, είναι στοιχείο καθοριστικό της ζωής, της χαράς, της ψυχαγωγίας, αλλά οι άνθρωποι δεν έμαθαν να τον αξιοποιούν προς την πλευρά της ολοκλήρωσης και της διαμόρφωσης της πολιτικής συνείδησης. Από πολλούς-τους περισσότερους που πήραν μέρος στην έρευνα-οι ευθύνες έπεσαν στην οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, η οποία, από την παιδική ηλικία, εξαφανίζει τον ελεύθερο χρόνο και στα παιδιά και στην οικογένεια, με αποτέλεσμα να εθίζεται το άτομο στους ρυθμούς ζωής που επιβάλλει η εκπαίδευση και η εργασία στις κοινωνίες του σύγχρονου κόσμου.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. Να αποδώσετε την περίληψη του κειμένου (80-100 λέξεις).

25 μονάδες

B1. “Ο ελεύθερος χρόνος, από όλους κατατέθηκε αυτό, είναι στοιχείο καθοριστικό της ζωής, της χαράς, της ψυχαγωγίας>>. Να αναπτύξετε την παραπάνω θέση του συγγραφέα σε μια παράγραφο (80-100 λέξεις).

12 μονάδες

B2. Να βρείτε τους τρόπους με τους οποίους αναπτύσσεται η τρίτη παράγραφος του κειμένου.

6 μονάδες

B3. <<Μπορούμε, λοιπόν, να τον θεωρήσουμε αγαθό κύριας σημασίας για τον άνθρωπο και σοβαρό παράγοντα πολιτισμού>>: ποια σύνταξη χρησιμοποιεί ο συγγραφέας; Να γίνει η μετατροπή του αποσπάσματος στην άλλη φωνή απ’ αυτή που βρίσκεται.

5 μονάδες

B4. Να βρείτε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: σοβαρό, κατανοητή, δαπανούν, αναζητούν, πλησιάσουν, διαμόρφωσης.

6 μονάδες

B5. Να βρείτε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: ατομικής, κύριας, ειδικότερα, γνωρίζουν, εξαφανίζει, σύγχρονου.

6 μονάδες

Γ. «Οι ελεύθερες ώρες πρέπει να είναι ώρες ανάπαυσης αλλά και δημιουργίας, να είναι σοβαρές ώρες ευθύνης. Η γνήσια ψυχαγωγία αποτελεί σανίδα σωτηρίας για το σύγχρονο άνθρωπο, όχι μόνο για να επιπλεύσει, αλλά και για να ορθοποδήσει, ν' αντισταθεί στον αγχωτικό τρόπο ζωής και τα ποικίλα προβλήματα που αυτός έχει επιφέρει».

Με αφορμή το παραπάνω απόσπασμα να συντάξετε ένα άρθρο 350-400 λέξεων το οποίο θα δημοσιευθεί στην τοπική εφημερίδα, προτείνοντας συγκεκριμένες δραστηριότητες και πρωτοβουλίες των νέων, ώστε η διάθεση του ελεύθερου χρόνου τους να είναι χρήσιμη γι' αυτούς.

40 μονάδες

ΚΑΛΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ!